

Κ. Χιόνης, «Ανέκδοτα δικαιοπρακτικά έγγραφα της Θάσου των ετών 1731-1855», *Θασιακά* 1 (1984), σ. 87-90 αρ. 1-7, σ. 92-99 αρ. 9-22, σ. 106-109 αρ. 27-32.

439

1732-1822. Δωρεά, ορισμός κατζηλιέρη. Μενετές (Κάρπαθος).

Γ. Γεωργίου, *Καρπαθιακά*, τ. Α', Πειραιᾶς 1958, σ. 30-32, 151.

440

1732-1830. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Ασπρόχωμα, Καλαμάτα, Κουτσούκ Μάνη (= Μικρομάνη), Νησί (= Μεσσήνη) (Μεσσηνία).

Γ. Ἀναπλιώτης, *Ανέκδοτα έγγραφα καὶ ἱστορικοὶ τίτλοι τῆς μονῆς Βελαντιᾶς (1732-1856)*, Καλαμάτα 1966, σ. 44 αρ. 1, σ. 46-81 αρ. 3-38, σ. 88-102 αρ. 44-58, σ. 104 αρ. 60.

441

1733-1811. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Νίσυρος, Πάτμος.

Σ. Κέντρης, «Ἐκκλησίες καὶ ζωκλήσια τῆς Νισύρου», *Νισυριακά* 8 (1982), σ. 92-93, αρ. 1-3.

442

1733-1835. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα καὶ σουλτανικὸς ορισμός. Ζάχολη (Κορινθία).

Ἰωάννα Γιανναροπούλου, «Ἡ παρὰ τὴν Ζαχόλην Κορινθίας μονὴ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ», *Πελοποννησιακά* 7 (1969-1970), σ. 78-95 αρ. 1-24, σ. 98-101 αρ. 28-30, σ. 102-114 αρ. 33-46, σ. 116-123 αρ. 49-56.

443

1734-1831. Νοταριακά καὶ διοικητικά έγγραφα αναφερόμενα σε ζητήματα ἀνθρωποκτονίας καὶ ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος. Πάρος.

Μ. Τουρτόγλου, *Τὸ φοινικὸν καὶ ἡ ἀποζημιώσις τοῦ παθόντος. Βυζάντιον - Τουρκοκρατία - Μετεπαναστατικοὶ χρόνοι μέχρι καὶ τοῦ Καποδιστρίου*, Ἀθήνα 1960, σ. 120-136, αρ. 4-14.

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΛΟΓΩ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ. ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΟΣ ΡΗΤΩΣ
ΑΠΑΛΛΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

1746, 26 Μαΐου

«... Έφανεροθικα σιμερον εις μπαρισιαν τοῦ ενδοξοτατοῦ Μεημεχτ Αγα βοηβοντα μας ὁ επιτροπος κε προεστη τοῦ χοριου Λευχων ὁμοῦ και υ Μαρια θιγατηρ Ανδρεα Γαβαλα ὃ ωπια συντροφιασμενι με τον Ιωαννη Χανιότη ποῦ αυτος εις κερων συντροφιας κε ξεφαντωσις εις το σπιτη της ρηθι Μαριας, ἐλαβοθι με μαχηερη. Αηπον δια την ετηαν ετοῦτη ὁ Ιωαννης εξητοῦσα απε την Μαρηα τα χασομερηα, εξοδα και ιατρικαν τοῦ, και αυτη παλλε υ Μαρηα μαζη με τον επιτροπων και προεστη συμφονοντας εις το αναμεταξη εδοσαν κε επληροσαν τον ανο λεγομενον Ιωαννη που ἐλαβοθι εἷς οσον κατα την θελήσην του εξιτοῦσαν και εμινεν στερκτος και ευχαρηστημενος εἷς τα παντα κε σοῦφλη εμπραεσκα. Μην εχοντας πλεον καμιαν αλλην τηνα ζητησην δια την ετηαν ετουτη οὔτε απε την Μαρηα οὔτε απε τοῦς γονεους της κε εδικους της αλλα μαληστα κε απε το χοριον. Επιδι κε εις τα παντα εγιναν σουλφη, ος υπαμεν, κατά το καβουλην τος ...».

ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΦΟΝΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΝΕΥΘΕΝΤΟΣ.
ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗ
ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ

1746, 27 Αυγούστου

«Σουλφι εκαμε καβουλή του εμα του ανδρος της ι Σταματουλα θιγατιρ Παναγιωτή Κοντηλή με τα πεδια τις κε συγγενεις του του Γριγοριου Καστελι... την σιμερον αυτοθελιτων με καθεν καλην γνομην βουλην καὶ αποφασην κε δυναμην τοῦ παροντος, ι κερα Σταματουλα θιγατιρ Παναγιωτη Κοντηλη ὁμοῦ συντροφιασμενι με τα πεδια τος κε προγονι ονοματι Μαρια θιγατερα κε ληπα πεδια τοῦ αποθανον Χουσι Βενιερι καὶ ολλι συγγενης τοῦ αποθανον, στερκτι αυτοθελητον γινοςκοντας προς ο θανατως τοῦ ανδρος της γινεκος πεδιον κε συγγενον εσταθι απε τον Γριγοριον Καστελή απε παραχορισι διαβολικι αλλα μαλήστα φανερονετε να μην ητον εις το αναμεταξι τοῦς καμιαν οχριτα ουτε βαρος, αλλα με λογια ακερα εις κερων ηχηεν το μαχειρι ο Γριγοριος Καστελής κε αξαμποθοντας με λογια εκαρφοθι ο ριθι Χρουσις κε εμινεν αποθαμενος, σιμερον ληπον δια να ηρινευσοῦν με την χηρα συνβια τοῦ κε παιδια του ὁ ανο υριμενος Καστελής εδοσεν παρισια ενεμπροσθεν τον μπαροντα αξηοπιστων μαρτηρον της λεγομενης κερα Σταματουλας κε πεδιον αυτου αποθανον χιροδοτος ριαληα εξηντα τα οπια ηνε και ομολογοῦντε δια σουλφι κε χαλαλη τοῦ εματως τοῦ ανοθε Χρουσι. Μην εχοντας να ζητή ουτε αυτή οὔτε τα παιδιαν της τορα ὃ εις κανεαν κερων το ωλλιγοτερον δικεομα απε τοῦ εματος τοῦ αυτου αποθαμενοῦ επιδι κε εγιναν σουλφι κε χαλαλη εις τα παντα καὶ δια να γινετε φανερο εις καθεν κερων κε τοπον υ παρουνσαν τος συμφονια γινετε φανερο κε υπογραφετε ...».

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΒΙΑΡΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΠΑΡΤΗΣ.
ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ, ΕΠΙ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑΣ, Ο ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΣ
ΤΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ ΔΕΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΠΑΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΞΕΩΣ ΚΑΙ ΟΤΙ Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ «ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ».

1830, 23 Νοεμβρίου

«... Νομίζει ἡ Κυβέρνησις, ὅτι, εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἡ Σπάρτη, αἱ

χρηματικαὶ σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, τόσον διὰ χρηματικὴν δοσοληψίαν, καθόσον καὶ δι' ἄλλα πράγματα, κληρονομίας, προίκας, καὶ ἐκπληρώσεως ὑποσχέσεων συμφωνηθεισῶν, εἶναι πρέπον νὰ δοκιμάζετε κατὰ πρῶτον, νὰ παρακινήτε εἰς συνδιαλλαγὴν τοὺς ἀντιφερομένους· ἀλλὰ παρατηρήσατε, ὅτι ὑπάρχουν, ἐκεῖ, τοπικαὶ συνήθειαι, καὶ παράλογοι συνήθειαι· καὶ ἔργον Σας εἶναι, αἱ συνδιαλλαγαὶ νὰ μὴ περιέχουν τὰ παράδοξα τῶν συνηθειῶν τῶν, ὡς αἷμα ἀντὶ αἵματος, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ἔργον Σας εἶναι ὁμοίως, ὡς ὅτι Σας παρουσιάζεται ἀγωγὴ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς τιμῆς αἵματος, φονευθέντος ἀνθρώπου, ν' ἀποδεικνύετε τὸ ἀπαίσιον τῆς τοιαύτης συμφωνίας, καὶ τὰ ὅσα χρήματα δικάσετε νὰ πληρωθῶσι, θέλετε τὰ δικάσει ὡς ἀποζημίωσιν τῆς προξενηθείσης ζημίας εἰς τὴν τεθλιμμένην οἰκογένειαν, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τοῦ φονευθέντος ἀτόμου, εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτήν. Ἀποτέλεσμα τῶν τοιούτων πράξεων Σας θέλει εἶναι ἡ πεποίθησις, ἣτις θέλει καταλάβει τὰς ψυχὰς τῶν Σπαρτιατῶν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πρᾶμα· ὅτι ἡ ζωὴ του εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων· ὅτι ὁ φονεὺς ἀμαρτάνει πρὸς τὴν Πολιτείαν· καὶ ὅτι τὸ ἀμάρτημα τοῦτο πρέπει νὰ παιδεύεται, διότι ἡ Πόλιτεία, διὰ τῶν Δικαστηρίων, ἔχει χρέος νὰ ἐκδικῆται κατὰ τοῦ βλάψαντος αὐτήν· ...

Γνωρίζετε κάλλιστα ὅτι, ὁ σκοπὸς τῶν ποινικῶν νόμων δὲν εἶναι μόνον ἡ σωματικὴ τιμωρία τοῦ ἀμαρτήματος, ἀλλὰ εἶναι καὶ τὸ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς τὴν Πολιτείαν, μὲ τὴν ἐπίθεσιν τῆς ποινῆς εἰς τὸν ἀμαρτήσαντα· καὶ ἵνα ἀποβῇ, ἀπὸ τὴν ἐπίθεσιν τῆς ποινῆς, συντελεστικώτερον εἰσέτι ἀποτέλεσμα, ὅχι μόνον τὸ εἶδος, καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ποινῆς, εἶναι ἄξια βαθείας σκέψεως, ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν αἱ τιμωρητικαὶ αποφάσεις ἐκτελῶνται.

Γνωρίζετε ἐπίσης, ὅτι ὁπότεν προύκειται λόγος περὶ εἶδους ποινῆς, ζητεῖται ἡ ἀρχή, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ πάθος, τὸ ὁποῖον παρεκίνησε τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀμαρτήσῃ· καὶ τότε τῇ ἀληθείᾳ, ὁ ποινικὸς νόμος ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ του, ὅτε ἡ ποινὴ πλήττει, καὶ τιμωρεῖ τὸ πάθος τὸ ὁποῖον παρεκίνησεν εἰς τὸ ἀμάρτημα.

Κύριοι! πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, τὸ Ἀπάνθισμα τῶν ποινικῶν νόμων εἶναι σημαντικῶς ἀτελές, καὶ διὰ τοῦτο, ἡ τιμωρία τῶν ἐγκλημάτων ἀπαιτεῖ ἅπασαν τὴν προσοχὴν τῶν Δικαστῶν, ἵνα ἐκπληρώσουν τὸ χρέος τους κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην, καὶ μὲ ἐπωφελεῖ ἀποτελέσματα ...

Ἐὰν ἡ κακία του τὸν ἔφερεν ἕως νὰ φονεύσῃ, ὅχι χρήματα ἀντ' αἵματος ἀλλ' αἷμα ἀντ' αἵματος· τὴν ποινὴν ὅμως ταύτην θέλετε τὴν μεταχειρισθῇ μὲ μεγάλην μετριότητα. Κατὰ τὰς παραδεχθείσας ἀρχὰς ἀπὸ τὸ ἔθνος, ἡ δήμευσις τῶν πραγμάτων ἀπαγορεύεται. Δὲν ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἀποζημίωσις. Διὰ τοῦτο, ὠφέλιμον ἦθελεν εἶναι ὅτι, ὁπότεν ἡ πλεονεξία ἐπροξένησε φόνον, πλὴν τῆς σωματικῆς τιμωρίας, εἰς ἀποζημίωσιν, τὰ κτήματα τοῦ ἐγκληματία νὰ δίδωνται εἰς τοὺς υἱούς, ἢ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος ...».

444

1735. Διαθήκη. Παροικία (Πάρος).

Ν. Ἀλῖπράντης, «Ἀνέκδοτα παριανὰ ἔγγραφα ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ κ. Ὁθωνά Κάπαρη», *Παριανὰ* 12 (1983), σ. 98.

